Ἐκδίδοται δὶς τοῦ μηνός.
Τιμὴ ἐτησία Δραχ. 10.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

Ἔτος διὸν. Α. ἑξαμ.

(ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΒΑΣΙΛ. ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΠΑΡΑ Δ. ΑΝΣΕΛΜΟΥ.)

Ἀριθ. 10. 1837. (Δεκεμβρίου.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. Περὶ τῶν δήμων Εὐβοίας. — ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ. — ΝΟΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ. — ὈΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ. Περὶ τοῦ Βηρύλλου. — ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ. Ὁ Λαπερούσιος (Laperouse). — ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.

Ἐπαναλαμβάνω τὰς Γεωγραφικὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας κατὰ τὸ 1831 ἤρχισα νὰ ἐκδίδω εἰς τὴν φιλολογικὴν ἐφημερίδα, τὴν ἐπιγραφομένην Ἀθηνᾶ ἢ Ἀνάλεκτα κτλ. καὶ ἐκ τῆς ἀνωμαλίας τῶν τότε περιστάσεων ἠναγκάσθην νὰ διακόψω. Ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ βασιλέως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπεθύμησεν ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσάξῃ ὅσον ἔνεστι τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ ὀνόματα εἰς τὰς πόλεις, καὶ δήμους τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτὴν ἄλλα ὀνόματα ἐτέθησαν εὐστόχως, καὶ ἄλλα δὲν ἐφαρμόσθησαν, ὅπου ἔπρεπεν, ὡς μὲ φαίνεται, νομίζω ἀναγκαῖον νὰ ἀρχίσω ἐξ αὐτῶν τούτων τὰς παρατηρήσεις μου, θεμελιούμενος εἰς μαρτυρίας παλαιῶν γεωγράφων καὶ ἄλλων συγγραφέων Ἑλλήνων, ἀναφερόντων τοιαῦτα ὀνόματα, καὶ εἰς ὅσας ἔκαμα ἐπιτοπίους παρατηρήσεις εἰς λείψανα ἐρειπίων πόλεων, φρουρίων καὶ ναῶν, καὶ ἔτι εἰς σειρὰς ὀρέων, λιμένας καὶ ποταμούς· ζητῶ δὲ συγνώμην ἀπὸ τοὺς πολυμαθεῖς ἀρχαιολόγους εἰς ὅσα ἤθελον εὕρη, ὅτι παρεξετράπην τῆς εὐθείας ὁδοῦ, καὶ ἠπατήθην εἰς τὰς εἰκασίας μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΙΝΙΑΝ.

Περὶ τῶν δήμων τῆς Εὐβοίας.

§. 1. *Δῆμος Χαλκιδέων.*

Ὅτι ἡ πόλις τῆς Εὐβοίας, ἡ πρὸς τῷ Εὐρίπῳ κειμένη, καθ' ὃ μέρος εἶναι συνεζευγμένη διὰ γεφύρας ἡ νῆσος μὲ τὴν ἀντιπέραν ἤπειρον τῆς Βοιωτί-

ας, ὠνομάζετο Χαλκὶς, καὶ οἱ κατοικοῦντες Χαλκιδεῖς καὶ πρὸ τοῦ Ὁμήρου σχεδὸν, δὲν εἶναι οὐδὲ μικρὰ ἀμφιβολία, καθ' ὅσον δύναται νὰ συμπεράνῃ τις ἀπὸ ὅσα ἀναφέρουν ὅλοι σχεδὸν οἱ παλαιοὶ συγγραφεῖς, δὲν εἶναι ὅμως εὔκολον νὰ διακρίνῃ τις ἕως ποῦ ἐξετείνετο ἡ ὁροθεσία τοῦ δήμου αὐτοῦ. Ἀπὸ ὅσα ἀναφέρονται εἰς τοὺς παλαιοὺς, καὶ ἰδίως ἀπὸ ὅσα λέγει ὁ Πλούταρχος, ἡ ἐκ παλαιοτάτων χρόνων ἔρις μεταξὺ Χαλκιδέων καὶ Ἐρετριέων περὶ τοῦ Ληλάντου πεδίου δὲν ἐσυγχώρησεν εἰς τοὺς Χαλκιδεῖς νὰ ἔχουν μεγάλην ἔκτασιν ὡς πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐρετρίας, ἥτις δὲν ἀπέχει περισσότερον τῶν ἓξ ὡρῶν ἀπὸ τὴν Χαλκίδα, καὶ εἰς τὸ μεταξὺ διάστημα ἔκειτο τὸ πολυθρύλλητον Λήλαντον πεδίον, διὰ τοῦ ὁποίου ῥέει ὁ ὁμώνυμος ποταμὸς εἰς τὴν παρακειμένην θάλασσαν. Ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπὸ τὸν Στράβωνα καὶ ἄλλους συγγραφεῖς μανθάνομεν, ὅτι οἱ Ἐρετριεῖς, ἐν ᾧ ἐξουσίαζον ὅλον τὸ πρὸς νότον μέρος τῆς νήσου μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καρυστίας Γεραιστοῦ, ἐξέτειναν τὴν ἐξουσίαν των καὶ ἕως εἰς Τῆνον, Ἄνδρον, Κέω καὶ ἄλλας νήσους.

Ἡ σειρὰ ὄρους τινὸς, ἥτις ἄρχεται ἀπὸ βορρᾶν, καὶ διατέμνει κατὰ μῆκος τὴν νῆσον ὅλην, ὑψουμένη παρὰ τὴν Χαλκίδα καὶ λαμβάνουσα τὸ ὄνομα Δίρφη κατὰ τὸν Εὐριπίδην ἢ Δίρφυς, κατὰ τὸν Στέφ. Βυζάντιον καὶ παρὰ τὴν Κάρυστον, ὅπου λαμβάνει τὸ ὄνομα Ὄχη, δὲν ἄφινε πολλὴν ἔκτασιν εἰς τὸν δῆμον αὐτὸν ὡς πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος, περιοριζόμενον αὐτόθεν ὑπὸ τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ ὄρους ὡς καὶ ἀπὸ δυσμῶν μὲ τὴν μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Βοιωτίας θάλασσαν.

Πρός Βορρᾶν μένει εἰσέτι νὰ παρατηρήσωμεν, ἐὰν ἡ ἐξουσία τῶν Χαλκιδέων ὑπερέβαινε τὴν σειρὰν τοῦ ὄρους, τοῦ ἀποτελοῦντος σήμερον τὰ Δερβένια, καὶ ἡ ὑπερκειμένη κοιλὰς, ἡ ὀνομαζομένη σήμερον Κάμπος τοῦ Μαντουδίου ἦτον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Χαλκιδέων, ἢ τῶν Ἱστιαιέων, ἄλλου κράτους θεμελιουμένου εἰς τὸ νῦν ὀνομαζόμενον τμῆμα Ξηροχωρίου, καὶ ἔχοντος καθέδραν τὸν Ὠρεόν. Τίποτε δὲν ἀναφέρουσι περὶ αὐτῆς τῆς κοιλάδος οὔτε ὁ Στράβων, οὐδὲ ἄλλος κἀνεὶς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς, καθόσον ἐπαρατήρησα, μία μόνη σκέψις μὲ κάμνει νὰ συμπεράνω ὅτι τὸ μέρος αὐτὸ ἀναμφιβόλως περιείχετο εἰς τὸ κράτος τῶν Ἱστιαιέων, τὴν ὁποίαν θέλω ἀναφέρω, ὅταν ὁμιλήσω περὶ αὐτῶν. Ὀρθῶς λοιπὸν ὠνομάσθη ὁ δῆμος τῶν κατοικούντων εἰς τὴν εἰρημένην πόλιν *δῆμος τῶν Χαλκιδέων.*

§. 2. *Δῆμες Ἀμαρυνθίων.*

Κἀνὲν σταθερὸν ὅριον δὲν διαχωρίζει τὴν Χαλκίδα ἀπὸ τὴν Ἐρέτριαν, διὰ τοῦτο καὶ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων κατεσφάζοντο οἱ κάτοικοι τῶν εἰρημένων δύω ἀντιζήλων πόλεων· ἡ πεδιὰς ὅμως αὕτη προβαίνουσα πρὸς νότον διακόπτεται ἀπὸ σειρὰν ὄρους τέμνουσαν λοξῶς τὴν σειρὰν τοῦ Δίρφυος, καὶ ἐκτεινομένην ἕως εἰς τὴν θάλασσαν, ὅπου ἀφίνει στενὴν καὶ ἀπόκρημνον δίοδον, Κακὴν Σκάλαν ὀνομαζομένην. Εἰς τὴν μεταξὺ Χαλκίδος λοιπὸν καὶ Κακῆς Σκάλας πεδιάδα, ὅπου εὑρίσκονται τὰ ἐρείπια τῆς παλαιᾶς Ἐρετρίας, ἥτις ἀνοικοδομηθεῖσα μέλλει νὰ λάβῃ τὸ παλαιὸν τοῦ δήμου ὄνομα, ὑπάρχει καὶ ἄλλος δῆμος τῶν Ἀμαρυνθίων ὀνομαζόμενος. Ἐὰν παρατηρήσῃ τις τὴν ἑξῆς φράσιν τοῦ Στράβωνος· « ταύτης δὲ (τῆς Ἐρετρίας) ἐστὶ κώμη ἡ Ἀμάρυνθος ἀφ' ἑπτὰ ςαδίων τοῦ τείχους ». καὶ « τὴν δὲ δύναμιν τῶν Ἐρετριέων, ἣν ἔσχον πρότερον, μαρτυρεῖ ἡ πύλη, ἣν ἀνέστησαν ποτὲ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀμαρυνθίας Ἀρτέμιδος » βλέπει, ὅτι εἰς τὰ πέριξ τῆς Ἐρετρίας ἦτον καὶ κώμη Ἀμάρυνθος, καὶ ναὸς Ἀμαρυνθίας Ἀρτέμιδος, ἀλλὰ βεβαιοῦται τὸ πρᾶγμα ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τὰ σωζόμενα εἰσέτι λείψανα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου Βάθειας, καθέδρας ἤδη τοῦ δήμου τῶν Ἀμαρυνθίων. Τὰ ἐρείπια ταῦτα, ἐν οἷς καὶ πολλὰ λευκὰ μάρμαρα, εὑρίσκονται εἰς τὸ παράλιον πλησίον λόφου τινὸς, ἔχοντος ἐρείπιον ἐκκλησίας, ὅπου φαίνεται νὰ ἦτον ὁ ναὸς τῆς Ἀμαρυνθίας Ἀρτέμιδος. Περὶ αὐτῆς τῆς Ἀμαρύνθου, καὶ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ἀναφέρει καὶ ὁ Παυσανίας εἰς τὰ Ἀττικὰ, ὅτι οἱ Ἀθμονεῖς ἐτιμοῦσαν Ἀμαρυσίαν Ἄρτεμιν, καὶ ἐπιχειρίζεται νὰ ἐξηγήσῃ πόθεν ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἀμαρυσίας εἰς τὴν ἄνω εἰρημένην θεὰν διὰ τῶν ἑξῆς· « ἔστιν Ἀμάρυνθος Εὐβοίᾳ, καὶ γὰρ οἱ ταύτην τιμῶσιν Ἀμαρυσίαν Ἄρτεμιν, ἑορτὴν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τῆς Ἀμαρυσίας ἄγουσιν, οὐδέντι Εὐβοέων ἀφανέστερον· ταύτῃ μὲν γενέσθαι τὸ ὄνομα ἐπὶ τούτῳ παρὰ Ἀθμονεῦσιν ἡγοῦμαι. » Ἀλλ' ἐνῷ οἱ δύω οὗτοι συγγραφεῖς συμφωνοῦσιν εἰς τὸ πρᾶγμα, δὲν συμφωνοῦσιν εἰς τὸ ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος, τὴν ὁποίαν, ὁ μὲν ὀνομάζει Ἀμαρυνθίαν, ὡς ἀπὸ τῆς Ἀμαρύνθου, ὁ δὲ Ἀμαρυσίαν, καὶ πρέπει νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ἦτον ἐν χρήσει καὶ τὰ δύω ὀνόματα, ὡς πιθανολογεῖται ἀπὸ τὰ περὶ Ἀμαρύνθου ὑπὸ Στεφάνου Βυζαντίου λεγόμενα· « Ἀμάρυνθος (λέγει ὁ συγγραφεὺς οὗτος) νῆσος Εὐβοίας ἀπό τινος κυνηγοῦ τῆς Ἀρτέμιδος Ἀμαρύνθου. τὸ ἐθνικὸν Ἀμαρύνθιος καὶ Ἀμαρύσιος (οὕτω γὰρ Παυσανίας ἐν πρώτῃ) ἀναλογώτερον δέ μοι δοκεῖ

διὰ τοῦ σ' ἐνταῦθα πρὸς διασάφησιντοῦ ἀναφερομένου τεμμαχίου τοῦ Στεφάνου, ἐν ᾧ λέγει τὴν Ἀμάρυνθον νῆσον, πρέπει νὰ προσθέσω, ὅτι πρόκεινται τοῦ λιμένος τῆς Ἐρετρίας τρεῖς νῆσοι, αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν καὶ τὸν λιμένα, ἐξ ὧν ἡ μεγαλητέρα ὀνομάζεται Ἀμάρυνθος, καὶ ἐξ αὐτῆς διεδόθη καὶ εἰς τὴν κώμην τὸ ὄνομα, καὶ τὸ ἐπίθετον τῆς Ἀμαρυνθίας εἰς τὴν Ἀρτέμιδα.

(Ἀκολουθεῖ)

Περὶ παιδαγωγίας.

Ἀπὸ τὰς πρώτας ἤδη τῆς ζωῆς του στιγμὰς ἀρχίζει τὸ παιδίον νὰ διδάσκηται· πολλάκις μάλιςα καὶ εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρός του, ὅπου συνεληφθὴ εὑρισκόμενον ἔτι, αἰσθάνεται τοὺς πόνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλει βασανίζεσθαι εἰς τὸ μέλλον καὶ μανθάνει νὰ διακρίνῃ τὴν κατάστασιν τῆς ὑγείας ἀπὸ τὴν ἀῤῥωςίαν. Κατ' ὀλίγον δ' ἔπειτα καὶ ἀλληλοδιαδόχως ἀνοίγονται ὅλαι αἱ θύραι τῶν αἰσθητηρίων, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐμβαίνουσιν εἰς τὸν νοῦν τῶν πραγμάτων αἱ γνώσεις.

Ὅλα τότε τῆς αἰσθήσεως τὰ ἀντικείμενα συνωθίζονται παμπληθῶς εἰς αὐτὰς τὰς εἰσόδους καὶ ἐντυποῦσι πλῆθος ἰδεῶν εἰς τὴν μνήμην του. Ἡ γεῦσις, ἄρα, ἡ ἀκοὴ, ἡ ὄσφρησις, ἡ ἁφὴ καὶ ἡ ὅρασις εἶναι κυρίως οἱ πρῶτοι τοῦ ἀνθρώπου διδάσκαλοι. Ἡ δὲ διαφορὰ τῆς ἀνατροφῆς προέρχεται ἴσως καὶ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, ὄχι ὅμως βέβαια ὀλιγότερον καὶ ἀπὸ τὴν διαφορὰν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα προσβάλλουσι τὰς αἰσθήσεις.

Ἀλλ' ἡ διδασκαλία αὕτη δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλὴς καὶ ἀπαιτεῖ πολλάκις διόρθωσιν. Ὁ τετράγωνος π. χ. πῦργος μοὶ φαίνεται μακρόθεν στρογγύλος· πρέπει κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν νὰ πιστεύσω ἀνεξετάστως τὴν μαρτυρίαν τῶν ὀφθαλμῶν μου; ἀλλ' αἱ ἀντανακλώμεναι ἢ μᾶλλον προερχόμεναι ἀπὸ τὸν πῦργον ἀκτῖνες συγχέονται εἰς αὐτοὺς καὶ μοὶ τὸν παριστάνουσιν εἰς ἄλλο σχῆμα ἀληθῶς ἀνύπαρκτον. Εἶναι ἀναγκαία ἄρα πολλάκις ἡ βοήθεια καὶ ἄλλων αἰσθήσεων εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεώς τινος πράγματος, ἂν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν αὐτοῦ καθαρὰν ἰδέαν.

Ἀνάλογον ἔργον γενικῶς ἀναπληροῖ ἡ διδασκαλία εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδίων· ἐπειδὴ χρεωστεῖ ὄχι μόνον νέας ἰδέας νὰ ἐντυπώσῃ, ἀλλὰ καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἤδη εἰς τὸ πνεῦμα ὀρθοτέρας νὰ καταστήσῃ.

Ἐν τοσούτῳ τὸ παιδίον αὐξάνει καὶ περιπατεῖ μόνον· πίπτον δὲ ὧδε κακεῖσε συχνάκις καὶ κυλιόμενον μανθάνει ἐκ πείρας νὰ κρατῇ εἰς ἰσοςαθμίαν

τὸ σῶμά του, καὶ νὰ στηρίζῃ ἀσφαλῶς τὰ σκέλη. Ὅσον πονεῖ ὅταν προσκόπτῃ, τόσῳ διδάσκεται πλειότερον, καὶ γίνεται ἐπιτήδειον καὶ προσεκτικὸν εἰς τὸ βάδισμα, ὥστε καταντᾷ μὲ τὸν καιρὸν νὰ διατρέχῃ ἀκινδύνως μακρυνοὺς τόπους, νὰ εἰσχωρῇ ἀφόβως εἰς πυκνὰ δάση, νὰ περᾷ τολμηρῶς βαθεῖς ποταμοὺς καὶ νὰ ὑπερπηδᾷ ἐπιδεξίως πρῶτον μὲν στενὰ αὐλάκια, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ ἀρκετὰ πλατείας τάφρους καὶ διώρυγας.

Ὑποθέτω ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν μία πέτρα ἀποσπασμένη ἀπὸ τὰ πλάγια τῆς διώρυγος καὶ τῆς τάφρου πίπτει εἰς τὸ διαῤῥέον ὕδωρ καὶ βυθίζεται εἰς αὐτὸ ἀμέσως, οὔτε φαίνεται πλέον, ἐνῷ κομμάτιον ξύλου τοῦ αὐτοῦ ἢ καὶ μεγαλητέρου μεγέθους ἐπιπολάζει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἰδοὺ ἀμέσως τὸ παιδίον λαμβάνει ἰδέαν τῆς εἰδικῆς βαρύτητος τῶν σωμάτων. Ὁποία εὐτυχία! ἂν εἶχε πλησίον του ἔμπειρον καὶ νοήμονα διδάσκαλον διὰ νὰ ἐξηγήσῃ ἐγκαίρως τὸ φαινόμενον τοῦτο ποτὲ βέβαια δὲν ἤθελε πλέον ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τὴν φαντασίαν του.

Ἀλλ' ἂν τὸ ξύλον καὶ ἡ πέτρα πέσωσι κατὰ τύχην εἰς τοὺς πόδας του, δὲν θέλει μάθει καὶ τὴν σκληρότητα τῆς δευτέρας, καὶ τὴν ἐλαστικότητα τοῦ πρώτου καὶ ἄλλα ὅμοια; Τέλος ἂν ῥίψῃ αὐτὴν ἢ ἐκεῖνο εἰς σταμνία ἢ εἰς τὸν κορμὸν δένδρων δὲν θέλει ἰδεῖ ὁμοίως ὅτι τινὰ σώματα συντρίβονται, ἐνῷ παρευθὺς ἄλλα ἀνθίστανται εἰς τὰ κτυπήματα;

Ἀλλ' ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν συμπίπτει νὰ ἔχωσι τοιούτους διδασκάλους εἰς τὴν πρώτην ἡλικίαν των, ἐπειδὴ δὲν εὑρίσκονται ποτὲ εἰς τὰς αὐτὰς ἢ ἀναλόγους περιςάσεις· πρόσθες δὲ ὅτι εὑρίσκονται καὶ διαφορετικῶς πολλάκις ὠργανισμένοι, ὅτι τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα δὲν ἀφίνουσιν εἰς τὸν νοῦν των τὰς αὐτὰς ἐντυπώσεις καὶ θέλεις πληροφορηθῆ τότε διατὶ διαφέρουσι τόσον οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν κοινωνίαν. Ἐπειδὴ αἱ ὀλίγαι αὗται ἐνίοτε διαφοραὶ φέρουσι μεγάλην διαφορὰν δι' ὅλου τοῦ βίου εἰς ὅλον τὸν τρόπον τοῦ συλλογίζεσθαι.

Ἔπειτα εἶναί τινες στιγμαὶ ἡσυχίας, ὅτε ἡ ψυχὴ, ὡς διαυγὲς καὶ ὁμαλὸν ποτάμιον, δὲν θολοῦται ἀπὸ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν τῶν παθῶν, τὰ ἀντικείμενα τότε, ὅσα κατὰ τύχην ἀπαντῶμεν, ἀφαρπάζουσι πλειότερον τὴν προσοχήν μας, τὰ ἐξετάζομεν κατὰ διαφόρους φάσεις καὶ λαμβάνομεν καθαρωτέραν αὐτῶν καὶ διαρκεστέραν ἐνταυτῷ ἰδέαν.

Αἱ τυχηραὶ δὲ αὗται συμπτώσεις συμβαίνουσι πολλάκις· π. χ. τὸ παιδίον ἔσφαλε καὶ ὁ παιδαγωγὸς ἢ ἡ μήτηρ χάριν ποινῆς τὸ ἔκλεισεν εἰς θάλαμον. Τί ἔχει ἐκεῖ νὰ πράξῃ εὑρισκόμενον μόνον; Ἂν ἰδῇ ἄνθη εἰς τὰς

γάστρας τῶν παραθυρίων, τὰ κόπτει, ἐξετάζει τὰ χρώματα, παρατηρεῖ τὴν λεπτὴν παραλλαγὴν καὶ τὸ σχῆμά των ὥστε, ἡ ἀργία αὕτη ἐξασκεῖ τὴν ὅρασιν. Διατὶ ἄρα γε ὁ τυφλὸς ἔχει τὴν ἀκοὴν καὶ τὴν ἀφὴν ὀξυτέρας παρὰ τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους; Ὀλίγοι ἴσως εἰς τὰς Ἀθήνας ἔτυχε νὰ μὴ γνωρίσωσιν ἐκ φήμης νέον τινὰ Ὀλλανδὸν τυφλὸν ἐκ γενετῆς, τοῦ ὁποίου ἡ περὶ τὴν μουσικὴν δεινότης παίζοντος εἴτε αὐλὸν εἴτε κύμβαλον εἴτε ἄλλο ὄργανον φέρει εἰς ἔκπληξιν τοὺς ἀκούοντας. Οἱ τοιοῦτοι τυφλοὶ διακρίνουσι καὶ τὰ χρώματα μὲ μόνην τὴν ἀφὴν, περιπατοῦσιν ὡς ὑπνοβάται εἰς ἑλικοειδεῖς ἢ κατειλημμένους ἀπὸ διάφορα ἔπιπλα τόπους χωρὶς νὰ προσκόψωσι, καὶ ἐργάζονται διάφορα τεχνικὰ ἔργα θαυμασίου τελειότητος. Ἐπειδὴ δὲ αὗται δὲν ἀντιπερισπῶνται ἀπὸ τὴν ἐνέργειαν τοῦ φωτὸς καὶ συγκεντρωμένος ἤδη ὅλος εἰς ἑαυτὸν σπουδάζει νὰ ἀναπληρώσῃ κατ' ἄλλον τρόπον τὴν ἔλλειψιν τῆς ὁράσεως καὶ νὰ τελειοποιήσῃ τὰς λειπομένας αἰσθήσεις του.

Εἰς τοιαύτας μάλιστα περιστάσεις κρίνεται πολλάκις ἡ ἔμφυτος κλίσις τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον μέλλει ποτε νὰ κατασταθῇ ἔνδοξος ζωγράφος.

Τὸ παιδίον ἄρα, τοῦ ὁποίου ἡ μάθησις περιορίζεται εἰς μόνην τῆς τροφοῦ καὶ τοῦ χρονολήρου πολλάκις, ἢ τοὐλάχιστον σχολαστικοῦ διδασκάλου τὰ ξηρὰ μαθήματα, τὸ ὁποῖον δὲν ἀλλάσσει, οὕτως εἰπεῖν, συχνάκις σκηνὰς καὶ δὲν ἀπαντᾷ εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς του διάφορα πράγματα, οὔτε φέρεται εἰς διαφόρους τόπους, θέλει κατασταθῇ ὁ εὐηθέστατος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου καὶ ψιττακὸς λεξειδίων καταγέλαστος.

Ὦ πόσων ἔχει ἀνάγκην ἡ πεφροντισμένη καὶ τελεσφόρος ἀνατροφή! Κοινῶς νομίζομεν ὅτι εἶναι ἀδιάφορον νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸ παιδίον εἰς ταύτην ἢ εἰς ἐκείνην τὴν τροφόν· ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄλλοτε δὲν ἐφρόνουν οὕτως· ἐπειδὴ μανθάνομεν ὅτι ἐτίμων πολὺ κατὰ τοῦτο τὰς Σπαρτιάτιδας. Τῷόντι, λέγει ὁ Πλούταρχος, ἂν ὁ ὑπομάζιος ἤδη Σπαρτιάτης δὲν κλαυθμυρίζῃ, ἂν ἀνέχηται τοὺς πόνους καρτερικῶς, ἂν φαίνηται ἄτρομος, ἡ τροφὸς μόνη τὸν κατέστησε τοιοῦτον.

Ἀλλὰ δεδόσθωσαν δύο παιδία ἀναθραμμένα ἀπὸ νέαν τινὰ Σπαρτιάτιδα πιστεύομεν ὅτι θέλουσιν ἀποβῇ ὅμοιοι κατὰ πάντα ἄνδρες οἱ μικροὶ οὗτοι ἄνθρωποι; Ἀλλὰ θέλουσιν ἔχει τὴν αὐτὴν περὶ αὐτῶν φροντίδα, τὴν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην οἱ γονεῖς, τὴν αὐτὴν δὲ ἐπιμέλειαν οἱ ὑπηρέται; Ὁ τρόπος τοῦ διδασκάλου πρὸς τοῦτον ἢ πρὸς ἐκεῖνον δὲν θέλει ἄρά γε φέρει καὶ αὐτὸς κἀνὲν ἀποτέλεσμα; Τέλος εἰς τὸ στάδιον τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπιστη-

μῶν καὶ τῶν λόγων, τὸ ὁποῖον ἰσοταχῶς διατρέχουσιν, ἂν ὁ εἷς ἀῤῥωστήσῃ,
καὶ προχωρήσῃ ὁ ἕτερος, ἡ σπουδὴ θέλει καταντήσει μισητὴ εἰς ἐκεῖνον,
καὶ ἀπηλπισμένος νὰ εὐδοκιμήσῃ θέλει παύσει ἴσως πλέον νὰ καταγίνηται.

Ἡ ἅμιλλα γεννᾷ τὰ μεγάλα πνεύματα, ἡ δὲ καλὴ ἀνατροφὴ ἢ παιδα-
γωγία συνίσταται κυρίως εἰς τὴν τέχνην ἢ τὴν γνῶσιν τῶν τρόπων, οἱ
ὁποῖοι διεγείρουσι τὴν ἅμιλλαν.

Εἰς τὰ παιδία ἡ διαφορὰ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος δὲν εἶναι
πολλάκις τόσον ἐπαισθητὴ, ἐπειδὴ ἔχοντα τὰς αὐτὰς ἀσχολίας, ὑποκεί-
μενα δὲ εἰς τὴν αὐτὴν πειθαρχίαν, φαίνονται σχεδὸν ὅμοια, ὥστε τὸ σπέρμα
τῆς φυσικῆς των διαφορᾶς μόλις βλαστάνει εἰς τὰ σχολεῖα· ἐκεῖ δύο παι-
δία ὁμοιάζουσι μὲ δύο ἀνθρώπους καθημένους ἀντινώτους εἰς τὸν αὐτὸν
λόφον. Ἀλλ' ἂν σηκωθῶσι διὰ νὰ λάβωσι καθεὶς τὴν διεύθυνσιν, εἰς τὴν
ὁποίαν εὑρίσκονται, τότε θέλουσι μακρυνθῇ ἀνεπαισθήτως καὶ θέλει χάσει
ὁ εἷς τὸν ἕτερον ἀπὸ τὰ ὀμμάτια, ἐκτὸς μόνον ἐὰν κἀνὲν περιστατικὸν τοὺς
φέρῃ νὰ συναπαντηθῶσι ἐκ νέου.

Τοῦτο συμβαίνει ἀπαράλλακτα εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐπειδὴ μετὰ τὸ τέλος
τῶν διδασκαλικῶν μαθημάτων ἀρχίζει ἡ βιωτικὴ καὶ ἀληθὴς μάθησις
τοῦ ἀνθρώπου, διαφέρουσα κατὰ τὸ πλῆθος τῶν περιστάσεων.

Θέλομεν παραστήσει κατόπιν πόσον ἡ πατρικὴ διοίκησις τοῦ *Σεβαστοῦ*
ἡμῶν καὶ φιλομούσου Βασιλέως, εἰς τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας ἐμπιστεύθη
ἡ θεία πρόνοια τῆς Ἑλλάδος τὸ μέλλον ἔπραξε μέχρι τοῦδε καὶ ἀεννάως
πράττει διὰ τὴν ἐθνικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἀναμόρφωσιν.

Διδάσκαλος δὲ τότε γίνεται αὐτὴ ἡ διοίκησις, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρω-
πος ζῇ, καὶ τὰ ἤθη, τὰ ὁποῖα αὕτη δίδει εἰς τὰ ἔθνη, πρόσθες ὅμως καὶ τὴν
ὁποίαν κατέχει ἐν μέσῳ τῆς πολιτικῆς κοινωνίας θέσιν, τὴν κατάστασιν
τοῦ πλούτου ἢ τῆς πενίας, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται, τὰς συναναστροφὰς,
τὰς ὁποίας συχνάζει, τέλος πάντων τοὺς φίλους, καὶ τὰς ἀναγνώσεις του.

Ἀλλὰ κατὰ τύχην σχεδὸν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον περιπίπτει εἰς τὴν συν-
αναστροφὴν, κατὰ τύχην συνάπτει φιλίαν, κατὰ τύχην δὲ καὶ ἀναγινώσκει,
ὥστε ὁ ἄνθρωπος εἰδοποιεῖται διαφόρως.

Οἱ Σαβαυδιανοὶ εἴτε κοινῶς Σαβογιάρδοι λεγόμενοι ἔχουσι σχεδὸν πάν-
τοτε τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα εἰς πολλὰ πράγματα, διότι εὑρίσκονται εἰς ἀνα-
λόγους περιστάσεις ὅλοι, λαμβάνουσι δὲ καὶ ἀνατροφὴν ἀνάλογον· ὅλοι τῷ
ὄντι εἶναι ὁδοιπόροι, ἐπειδὴ ἔχουσι χρείαν χρημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν εὑρίσ-
κονται εἰς τὸν τόπον των· ὅλοι εἶναι φίλεργοι, ἐπειδὴ γεννῶνται πτωχοὶ, καὶ

ἀποθνήσκουσι τῆς πείνας εἰς τὴν ξένην γῆν, ἂν δὲν ἐργάζωνται· ὅλοι εἶναι πιστοὶ καὶ δραστήριοι, ἐπειδὴ ἂν δὲν ἔχωσι τὰς ἀρετὰς ταύτας κἀνεῖς δὲν τοὺς προτιμᾷ βέβαια ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς· ὅλοι εἶναι οἰκονόμοι, ἐπειδὴ ἀναχωροῦντες ἀπὸ τὴν πατρίδα των ἄποροι καὶ πτωχοὶ ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ἐπιστρέψωσι πλούσιοι.

Ἀλλ' ἂν θέλωμεν νὰ ἐμπνεύσωμεν τὰς ἀρετὰς τοῦ Σαβαυδιανοῦ εἴς τινα νέον τί ἆρά γε πρέπει νὰ πράξωμεν; Νὰ τὸν βάλωμεν βέβαια εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις, νὰ παραδώσωμεν τὴν ἀνατροφήν του εἰς τὴν δυστυχίαν, ἐπειδὴ ἡ χρεία καὶ ἡ ἀνάγκη εἶναι οἱ μόνοι διδάσκαλοι, τῶν ὁποίων ἀκούομεν εὐκολώτερον τὰ μαθήματα, καὶ ἀκολουθοῦμεν τὰς συμβουλάς.

Ἡ τύχη ἄρα συνεργεῖ πάμπολυ εἰς τὴν καλὴν ἀνατροφὴν τῶν ἀνθρώπων· αὐτὴ δὲ γίνεται πολλάκις αἰτία τῆς παιδείας καὶ τῆς δόξης των. Ἂν ἐκ τῶν εἰρημένων τοῦτο δὲν ἀπεδείχθη ἱκανῶς, θέλομεν ἐπιχειρήσει νὰ φέρωμεν ἄλλοτε ἱστορικὰ παραδείγματα καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θέλομεν καταπείσει. (3.)

Περὶ Νομοδιδασκαλίας.

Ὁσάκις εὑρίσκωμεν εἰς λαμπρὰ συγγράμματα σοφῶν ἀνδρῶν σοφὰς γνώμας, εἶναι θρασὺ καὶ προπετὲς τὸ ν' ἀποπειρώμεθα ἡμεῖς τὴν ἀνασκευήν των διὰ νὰ ἐπιδεικνύωμεν δῆθεν ἐμαυτοὺς σοφωτέρους. Ἀλλ' ὁσάκις πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπίσης τῆς ἐπιδείξεως, οἰκειοποιούμεθα ξένας γνώσεις καὶ θέλομεν νὰ τὰς παραστήσωμεν εἰς τὸ κοινὸν ὡς ἰδίας, προδίδομεν αὐτὴν τὴν συνείδησίν μας, καὶ πράττομεν τὴν πλέον ἄτιμον καὶ ἐπονείδιστον πρᾶξιν.

Μὲ ταῦτα προϊμιάζοντες τὴν μετάφρασιν τῆς ἀκολούθου διδασκαλίας τοῦ περιφήμου Δουπὲν, εὐχόμεθα τὰ ὀλίγα νὰ συντελέσουν ὑπὲρ πολλά.
» Ὁ καθηγητὴς, ὅστις θέλει νὰ διδάξῃ μὲ τρόπον καθαρὸν καὶ σαφῆ, χρεωστεῖ νὰ προσδιορίσῃ ἀκριβῶς τὰ ἀντικείμενα περὶ τῶν ὁποίων θὰ διδάξῃ· νὰ τὰ διαιρέσῃ μὲ τὸν φυσικώτερον τρόπον· νὰ ἐξηγήσῃ σαφῶς τὰς τεχνικὰς λέξεις, νὰ σαφηνίσῃ τὰ γενικὰ ἀξιώματα τῆς ἐπιστήμης τοῦ δικαίου, δι' ὀλίγων μὲν παραδειγμάτων, ἀλλὰ καταληπτῶν διὰ τὴν ὀρθότητα καὶ ἀκρίβειάν των, εὐαρέστων διὰ τὴν κομψότητά των καὶ ἐπαισθητῶν διὰ τὸ προσφυὲς καὶ κατάλληλον αὐτῶν· νὰ πληροφορῆται διὰ τῶν ἐξετάσεων ἐὰν οἱ μαθηταὶ τὸν ἐνόησαν καλῶς· νὰ ἀποφεύγῃ τὴν ἐπισώρευσιν τῶν παρενθέσεων· νὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὰ μαθήματα

» τὰς παραβάσεις ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι εἶναι πολλὰ λεπταὶ, ἢ ὅλως ἐπιστημονικαὶ, καὶ αἱ ὁποῖαι δύνανται μεταξὺ καθηγητῶν νὰ φέρουν κάποιον ὄφελος, ἀλλὰ μεταξὺ ἀρχαρίων δὲν ὠφελοῦν παντελῶς, ἢ πολλὰ ὀλίγον· νὰ προφυλάττεται ἐξαιρέτως ἀπὸ τοῦ νὰ μεταχειρίζεται κοινὰς καὶ γελοιώδεις ἐκφράσεις, οἵτινες κοινοῦν τὸν γέλωτα τῶν μαθητῶν, ἀντὶ τοῦ χρεωστουμένου σέβας εἰς τὴν καθέδραν. » (15)

ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑ.

Περὶ τοῦ Βηρύλλου (*Béril* λίθος πολύτιμος.)

Οἱ Λιθοτόμοι κατακόπτουν σχεδὸν τὸν Βήρυλλον ὡς τὸν ἀδάμαντα, καὶ οἱ χρυσοχόοι καθωραΐζουν μὲ τοῦτον τῶν χειρῶν των τὰ ἔργα. Ὁ λίθος οὗτος διαιρεῖται εἰς δύω εἴδη: εἰς Βήρυλλον (κυανοπρασινοειδῆ καὶ εἰς Σμάραγδον. Τὸ χρῶμα τοῦ πρώτου εἶναι πράσινον μὲ ζωηρὸν πρασινοκυανοῦν, πρασινοκίτρινον καὶ χρώματος μέλιτος. Ἐξώρυξαν τὸν λίθον τοῦτον ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Κίνας, τῆς Σιβηρίας, ἀπὸ τὰ Οὐραλικὰ ὄρη καὶ ἀπὸ τὰ ὄρη τῆς Σαξωνίας καὶ Βρασιλίας· ἀνεκάλυψαν τοιούτου εἴδους λίθον καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν πλησίον τῆς Λιμόγης (Limoges), τῆς Ὠτύνης (Autun) καὶ τῆς Νάντης.

Τὸ πράσινον χρῶμα, τὸ ζωηρότερον καὶ τὸ καθαρώτερον εἶναι ὁ χαρακτὴρ τοῦ σμαραγδώδους Βηρύλλου· ὁ σμάραγδος εἶναι σκληρότερος τοῦ κυανοπρασινοειδοῦς· τὰ τεμάχια τοῦ πρώτου εἶναι ὀλίγου λόγου ἄξια ἐνῷ τοῦ δευτέρου ἀποτελοῦν συνεχῶς μεγάλους ὄγκους ἀτελῶν σωμάτων.

Τὸ Περοῦ εἶναι τόπος, ὅστις παράγει κατὰ τὸ παρὸν τοὺς σμάραγδας τῆς καλητέρας ποιότητος. Ὁ ἀρχαιότερος τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου ὑπόνομος εἶναι ὁ τοῦ Μαύτα, ὅστις ἐξαντλήθη ἤδη· ὑπάρχει τοιοῦτος εἰς τὴν Κοιλάδα τῆς Τούγκας (Tunca) πλησίον τοῦ Σάντα-φέ, (Santa-Fé). Ἐξορύττουν ὁμοίως τοιοῦτον εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν νῆσον Καϋλὰν, τὴν ἄνω Αἴγυπτον καὶ εἰς τὰ ὄρη τῆς Αἰθιοπίας. Εὑρίσκει τις ὡσαύτως τοιαύτης φύσεως λίθους εἰς τὰς ἀγόνους μεταλλικὰς φλέβας ἢ εἰς τὰ κοιλώματα ἐν τῷ μέσῳ τῶν κοκκοδῶν λίθων (granites). Ὅταν οἱ σμάραγδοι εἶναι χρώματος πρασίνου ζωηροῦ καὶ ὡραίου διαφανοῦς, τότε εἶναι ἀκριβώτεροι. (12)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ὁ Λαπερούσιος (*La-Pérouse*).

Οὐδενὸς μεταξὺ τῶν διερευνησάντων τὴν γήϊνον σφαῖραν θαλασσοπόρων

τὸ ὄνομα τοσοῦτον δημοτικὸν δὲν εἶναι ὡς τὸ τοῦ Λαπερουσίου. Ἴσως πρέπει ν' ἀποδώσῃ τις τὸ πλεῖστον μέρος τῆς διακεκριμμένης αὐτῆς εὐκλείας του, εἰς τὸ ὀλέθριον τέρμα τὸ ὁποῖον ἡ ἐκστρατεία του ἔλαβε. Μεγάλα συμβάντα εἰς ὀλίγον διάστημα χρόνου τὴν φήμην τινὸς ὑπερυψοῦσι, δίδοντα πολλάκις εἰς αὐτὸν μεγαλητέραν δόξαν, παρ' ὅ,τι μακρὰ πεῖρα ὡραίων πράξεων ἐστεμμένων ὅλων μὲ ἐπιτυχίαν δύναται νὰ τῷ χορηγήσῃ.

Εἰς διάστημα τριάκοντα ἐτῶν εὑρίσκετο κεκαλυμμένον τὸ μυστήριον τῆς τύχης τοῦ Λαπερουσίου, καὶ ἂν ἦναι γνωστοὶ σήμερον οἱ λαοὶ οἵτινες ἔγιναν μάρτυρες τῆς τρικυμίας του, ἂν διερευνήθησαν αἱ ὕφαλοι ὅπου κεῖνται τὰ τελευταῖα τῶν πλοίων του λείψανα, ὑπάρχουσιν ἀκόμη μ' ὅλα ταῦτα θλιβεραὶ ἀμφιβολίαι περὶ τῆς τύχης ἐκείνων οἵτινες διέφυγον τὴν καταστροφὴν, περὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ θανάτου των, ἴσως δὲ καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τινῶν ἐξ αὐτῶν.

Ὁ Λαπερούσιος εἶχεν εἰσέλθη πολλὰ νέος εἰς τὸ βασιλικὸν τῆς Γαλλίας ναυτικὸν, εἶχε παρευρεθῇ εἰς διαφόρους ναυμαχίας, εἶχε λάβει εἰς πολλὰς ἐξ αὐτῶν μέρος ἔνδοξον ἐπὶ τῶν πλοίων τὰ ὁποῖα ἐδιοίκει, καὶ εἶχε συναριθμηθῇ μεταξὺ τῶν πλέον διακεκριμμένων ἀξιωματικῶν, τοῦ ναυτικοῦ ἐκπληρώσας ἐπιτυχῶς καὶ φιλανθρώπως τραχεῖαν τινα ἀλλὰ σημαντικὴν ἀποστολὴν τὸ νὰ καταστρέψῃ δηλ. τὰ ἐν τῷ κόλπῳ Οὔδσων (Hudson) Ἀγγλικὰ καταστήματα. Ὁ Λαπερούσιος ἥνωνε μὲ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν ἐπιδεξιότητα, τῶν ὁποίων εἶχεν ἤδη δώσει τοσαῦτα δείγματα, τὸ πολύτιμον πλεονέκτημα τοῦ ὅτι ἔπλευσεν εἰς ὅλας τοῦ κόσμου τὰς θαλάσσας τόσον ἐν καιρῷ πολέμου καθὼς καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν 1774 μέχρι τῆς τῶν 1778. Ἐκ τῶν προτερημάτων του αὐτῶν προτραπεὶς ὁ Λουδοβῖκος δέκατος ἕκτος τῆς Γαλλίας τὸν διώρισεν ἀρχηγὸν μιᾶς ἐκστρατείας ἀνακαλύψεων.

Ὁ Λουδοβῖκος δέκατος ἕκτος ἠγάπα πολλὰ τὰς γεωγραφικὰς ἐπιστήμας βοηθούμενος παρὰ τοῦ σοφοῦ Φλεωρίου (Fleurieu) συνέταξεν ὁ ἴδιος τὰς ὁδηγίας καθ' ἃς ὤφειλεν ὁ Λαπερούσιος νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ τελειοποιήσῃ τοῦ Κὼκ τὰς ἐργασίας. Αἱ ὁδηγίαι αὗται αἱ τοσοῦτον ἄλλως ἀξιοσημείωτοι ὡς πρὸς τὸ ὑδρογραφικὸν αὐτῶν μέρος εἶναι ἔτι μᾶλλον ἐπαινεταὶ διὰ τὰς ἐν αὐταῖς ἐκφραζομένας ἀρχὰς φιλανθρωπίας.

« Ὁ κύριος Λαπερούσιος, εἶναι γεγραμμένον εἰς αὐτὰς, θέλει μεταχειρισθῇ μετὰ προσπαθείας καὶ ζήλου ὅλα τὰ μέσα ὅσα δύνανται νὰ βελτιώσωσι τὴν στάσιν τῶν λαῶν τοὺς ὁποίους θέλει ἐπισκεφθῇ, χορηγῶν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, τὰ ὄσπρια, τοὺς καρποὺς, καὶ τὰ ἐπωφελῆ δένδρα τῆς Εὐρώπης, καὶ διδάσκων αὐτοῖς τὸν τρόπον τοῦ σπείρειν καὶ καλλιεργεῖν ταῦτα καθὼς καὶ τὴν χρῆσιν τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ κάμνωσι τῶν δώρων τούτων τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον εἶναι τὸ νὰ πολλαπλασιασθῶσιν εἰς τὴν γῆν των προϊόντα, ἀναγκαῖα εἰς λαοὺς λαμβάνοντας ὅλην σχεδὸν τὴν τροφήν των ἐκ τῆς γῆς.

« Ἂν περιστάσεις, αἵτινες εἰς τοσοῦτον μακρὰν ἐκστρατείαν πρέπει νὰ προβλέπωνται, ἤθελον ποτὲ ὑποχρεώσει τὸν κύριον Λαπερούσιον νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ὑπεροχῆς τῶν ὅπλων του κατὰ τῶν ὅπλων λαῶν ἀγρίων, διὰ νὰ προμηθευθῇ διὰ τῆς βίας τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα, ὡς τρόφιμα, ξύλα, ὕδωρ κτλ. δὲν θέλει μεταχειρίζεσθαι τὴν δύναμιν, εἰμὴ μετὰ τῆς μεγαλητέρας μετριότητος, καὶ θέλει αὐστηρῶς τιμωρεῖ ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ οἵτινες ἤθελον ὑπερβῇ τὰς διαταγάς του. »

» Ὁ βασιλεὺς ἤθελε θεωρήσει τὴν ἐκστρατείαν ὡς εὐτυχῶς ἐπιτυχοῦσαν ἂν ἤθελεν εἶσθαι δυνατὸν νὰ περαιωθῇ χωρὶς, οὐδὲ ἑνὸς μόνου ἀνθρώπου τὴν ἀπώλειαν ».

Ἀλλ' ἡ τελευταία αὕτη εὐχὴ δεν ἔμελλε παντελῶς νὰ ἐκπληρωθῇ·

Δύω φεργάται ἡ *Βουσόλη* (Bousole) καὶ ἡ *'Αστρολάβη* (Astrolabe) παρεδόθησαν εἰς τὸν Λαπερούσιον, ἀξιωματικοὶ ἐκλεκτοὶ, ἄνδρες πολυμαθεῖς καὶ ζωγράφοι διακεκριμμένοι, μηχανικοὶ, Ἀστρονόμοι, φυσικοὶ, φυσιολόγοι, βοτανισταὶ, ἰατροὶ, ἰχνογράφοι, ὡρολογοποιοὶ καὶ διάφοροι ἄλλοι ἑκατὸν τριάκοντα δύω τὸν ἀριθμὸν ἐπεβιβάσθησαν ἐν αὐταῖς.

Ὁ Λαπερούσιος ἀνεχώρησεν ἐκ Βρέστης (Breste) τὴν 1 Αὐγούστου 1785· διερευνήσας γεωγραφικάς τινας τοποθεσίας εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν καὶ διατρίψας ὀλίγον καιρὸν εἰς τὰς νήσους Σανδουῒχ (Sandwich) πρὸς τὴν μεσημβρινὴν θάλασσαν κειμένας, μετέβη εἰς τὴν βορειοδυτικὴν παραλίαν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ μέρος τοῦτο ἦτον ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἔμελλε μετὰ τῆς μεγαλητέρας σπουδῆς νὰ ἐξετάσῃ τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ὁ Κὼκ ἀπεβλήθη πάντοτε ἐκεῖθεν, ἐκ τῶν σφοδροτάτων ἀνέμων καὶ τῆς ῥοῆς τῶν κυμάτων. Εἰς τὴν παραλίαν αὐτὴν ἤρχισεν ἡ σειρὰ τῶν δυστυχημάτων τὰ ὁποῖα ἔμελλεν ἡ ἐκστρατεία ν' ἀπαντήσῃ. Εἶχεν ἤδη ἀνακαλυφθῇ μικρός τις κόλπος ὁ *λιμὴν τῶν Γάλλων* (le port des Français) ἐπικληθεὶς, ὅστις ἦτον μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἄγνωστος, καὶ δὲν ἔμενε πλέον εἰμὴ ὀλίγαι τινες βολίδες μετρήματος νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης. Τρεῖς λέμβοι εἶχον σταλῇ διὰ νὰ ἀποπερατώσωσι τὴν ἐργασίαν ταύτην·

Ἀλλὰ φθάσασαι εἰς τὴν στενωπὸν καθ' ἣν στιγμὴν τῆς θαλάσσης ἡ παλίρροια ἦτον εἰς ὅλην αὐτῆς τὴν δύναμιν, παρεσύρθησαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐπὶ τῶν παραθαλασσίων ῥιπτομένων μεγάλων κυμάτων, ἅτινα ἐβύθισαν δύω ἐξ' αὐτῶν. Οὕτως ἀπωλέσθησαν εἰκοσιὲν ἄτομα, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἓξ ἀξιωματικοί. Ἡ θλιβερὰ αὕτη καταστροφὴ ἐπροξένησε τὴν ζωηροτέραν ἐντύπωσιν εἰς τὸν Λαπερούσιον. «Δὲν φοβοῦμαι νὰ εἴπω, λέγει εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς θαλασσοπορίας του, ὅτι ἡ θλίψις μου συνωδεύθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης μὲ τὰ δάκρυά μου, καὶ ὅτι ὁ χρόνος δὲν ἐδυνήθη νὰ τὴν καταπραΰνῃ».

Ἐπὶ τῆς παραλίας αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς ὁ Λαπερούσιος δὲν ἐδυνήθη ἄλλό τι νὰ κατορθώσῃ εἰμὴ νὰ προσδιορίσῃ μόνον τὴν τοποθεσίαν μεμονομένων τινων μερῶν, ἀπήντησε τὰς αὐτὰς ὡς ὁ πλοίαρχος Κὼκ δυσκολίας, ἄλλως τε δὲν ἠδύνατο ἐκεῖ νὰ διατρίψῃ εἰμὴ ἓξ μόνον ἑβδομάδας. Ἡ περὶ τὰ μέρη ταῦτα ἔρευνα ἐπανελήφθη ἔκτοτε παρὰ τοῦ θαλασσοπόρου Βανκούβερ Vancouver, ὅστις μόλις μετὰ τριῶν ἐτῶν ἐπιμόνους ἐργασίας κατώρθωσε νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς πέρας.

Τὰ σημαντικώτερα τῆς θαλασσοπορείας τοῦ Λαπερουσίου ἀποτελέσματα, ἅτινα ἐπλούτισαν τὴν γεωγραφίαν εἶναι αἱ κατὰ τὰς παραλίας τῆς Ταρταρίας καὶ τῶν παρακειμένων νήσων ἀνακαλύψεις του. Ἀναχωρήσας ἐκ τῆς Ἀμερικῆς μετέβη ὁ Λαπερούσιος εἰς τὰ μέρη ταῦτα ἀφοῦ καθ' ὁδὸν ἀνεκάλυψε πρὸς τὸ βόρειον μέρος τῶν νήσων Σανδουῒχ μεμονομένον τινα βράχον τὸν ὁποῖον ἐκάλεσε νῆσον Νέκερ (Necker) καὶ μίαν μακροτάτην σειρὰν σκοπέλων. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκοπέλων αὐτῶν ἐκινδύνευσε ν' ἀπολεσθῇ ἐν καιρῷ νυκτός, ἀλλὰ κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον διὰ τῆς ἐπιδεξιότητός του. Ἤρχισε τὰς ἐργασίας του ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Ἀσίας, τῆς ὁποίας τὸ πλεῖστον μέρος ἦτον ἀκόμη πάντη ἄγνωστον. Ὁ πορθμός, ὅστις φέρων τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀνακαλεῖ τὴν ἐκ τῶν θαλασσῶν ἐκείνων διάβασίν του, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ μεταβῇ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰς Καμτζάτκα (Kamtsiatka)· ἐκεῖ ἔλαβον οἱ δυστυχεῖς θαλασσοπόροι εἰδήσεις ἐκ τῆς Γαλλίας, καὶ μεταξὺ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων εὑρέθη ἓν δι' οὗ ἐπροβιβάζετο ὁ Λαπερούσιος εἰς τὸν βαθμὸν μοιράρχου.

Ἐκεῖθεν ἀνεχώρησε τὴν 29 Σεπτεμβρίου καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος, διελθὼν ἐκ τῶν νήσων τῶν *θαλασσοπόρων καὶ τῶν φίλων* (îles des navigateurs et des amis). Εἰς μίαν τῶν νήσων αὐτῶν καλουμένην Μάουναν (Maouna) ὑπέφερε δευτέραν καταστροφήν, ἐπίσης θλιβερὰν ὡς ἡ ἐν τῷ κόλπῳ τῶν Γάλλων. Ὁ Δελάνγλης (Delangle) ἰδιαίτερος αὐτοῦ φίλος

πλοίαρχος δικρότου καὶ διοικῶν τὴν Ἀστρολάβην ἐπιβὰς εἴς τινα κανονοφόρον καὶ εἰσελθὼν μετ' ἄλλων λέμβων εἰς μικρότατον τινὰ κόλπον περικυκλωμένον ὄντα ἐξ ὑφάλων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ λάβῃ ὕδωρ, εὑρέθη αἴφνης ἐπὶ ξηρᾶς πρὸς τὸ χαμηλὸν τῆς παλιῤῥοίας μέρος. Θελήσαντες τότε νὰ τὸν γυμνώσωσιν οἱ ἄγριοι περιεκύκλωσαν αὐτὸν ἐκ τοῦ πολλὰ πλησίον. Ἀλλ' ἐνῷ ἤλπιζε νὰ κρατήσῃ τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ἄνευ χύσεως αἵματος, ἐκρημνίσθη αἴφνης παρὰ σωροῦ τινὸς λίθων, καὶ πολλαὶ ἑκατοσταὶ ἀνθρώπων ἔπεσαν συγχρόνως ἐπ' αὐτοῦ καὶ τῶν συντρόφων του· Ὁ Δελάνγλης ἐφονεύθη παρὰ τῶν ἀγρίων τούτων μετὰ ἕνδεκα ἑτέρων ἐκ τῆς συνωδίας του, οἱ δὲ λοιποὶ διεσώθησαν κολυμβῶντες εἰς τὰς λέμβους αἵτινες εὑρίσκοντο εἰσέτι ἐπὶ τοῦ πελάγους, τὸ πλεῖστον αὐτῶν μέρος φέροντες πληγὰς βαρείας.

Ἐπισκευθεῖσαι καί τινας ἑτέρας νήσους αἱ δύω φεργάται ἔφθασαν ἐν Βοτανύβεϋ (Botanybay) τὴν 16 Ἰανουαρίου 1783· ἐκ τοῦ μέρους αὐτοῦ εἶναι χρονολογημένη ἡ τελευταία ἐπιστολὴ τὴν ὁποίαν ὁ Λαπερούσιος ἔγραψεν εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸν (τὴν 7 Φεβρουαρίου). Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νεκρικὸν κάλυμα ἐῤῥίφθη ἐπὶ τῆς εἱμαρμένης ὅλων ἐκείνων ἐξ ὧν συνετίθετο ἡ ἐκστρατεία. Ἔμελλον νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν νῆσον τῆς Γαλλίας (île de France) πρὸς τὰ τέλη τῶν 1788. Ἀλλὰ δύω ἔτη παρῆλθον ἔκτοτε χωρὶς νὰ φανῶσι παντελῶς ἀκόμη. Τότε ἡ περὶ τῆς τύχης τοῦ Λαπερουσίου περιέργεια ἤρχισε νὰ γίνεται ἐπαισθητὴ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ταραχῶν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ ἐν Παρισίοις ἑταιρεία τῆς φυσικῆς ἱστορίας ὕψωσε τὴν φωνὴν ἐνώπιον τῆς ἐθνοσυνελεύσεως καὶ ὁ Λουδοβῖκος δέκατος ἕκτος παρεκαλέσθη νὰ διατάξῃ τὸν ὁπλισμὸν δύω πλοίων διὰ νὰ ὑπάγωσιν πρὸς ἀναζήτησιν τῶν θαλασσοπόρων *Ὁ Δεντρεκάστιος* (Dentrecasteaux), ὅστις ἐπεφορτίσθη τὰ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν ἔλαβεν ἐνταυτῷ ὁδηγίας νὰ τελειοποιήσῃ τὰ ἔργα τοῦ Λαπερουσίου. Τὸ δεύτερον τῆς ἀποστολῆς του μέρος ἐπληρώθη ἐπιτυχῶς διὰ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐπιβιβασθέντων εἰς τὰ πλοῖα μηχανικῶν καὶ ἄλλων σοφῶν. Ἀλλ' ὁ πρώτιστος σκοπὸς τῆς ἐκστρατείας δὲν ἐπέτυχε διόλου. Τίποτε δὲν ἀνακαλύφθη περὶ τοῦ Λαπερουσίου καὶ τῶν συντρόφων αὐτοῦ. Καὶ ἡ σύζυγός του ἀποθανοῦσα κατὰ τὰ 1809 καθὼς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν δυστυχῶν θαλασσοπόρων ἔμειναν εἰς τὴν ἀνήσυχον καὶ θλιβερὰν ἀβεβαιότητα, εὑρισκόμεναι ἀενάως μεταξὺ ἐλπίδων νέων καὶ ἀπελπισιῶν τοσοῦτον μᾶλλον σκληρῶν, καθόσον ποτὲ ἀρκετὰ ὁριστικαὶ δὲν ἦσαν ὥστε νὰ δυνηθῶσι νὰ καταστρέψωσι διὰ μιᾶς πᾶσαν ἐλπίδα.

Κατὰ τὰ 1827 ἀνεκαλύφθη τέλος πάντων παρά τινος πλοιάρχου Ἄγγλου Διλλὸν (Dillon) καλουμένου εἰς μίαν τῶν νήσων Βανικίρων (Vanikiro) ὁ τόπος ὅπου συνέβη τὸ ναυάγιον τοῦ Λαπερουσίου. Ὁ τόπος αὐτὸς ἐπεσκέφθη ἐκ νέου κατὰ τὰ 1828 παρὰ τοῦ Κ. Δουμὼν Δουρβίλου (Doumon Durville) ὅστις ὕψωσεν ἐπὶ τοῦ ἀκροθαλασσίου ἓν μνημεῖον πρὸς μνήμην τῶν δυστυχῶν συμπατριωτῶν του, καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης πολλὰ καὶ διάφορα πράγματα ἐναποτεθέντα ἐπομένως εἰς τὸ ἐν Παρισίοις ναυτικὸν μουσεῖον. (10)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ὁ Κ. Magneucourt μέλος τοῦ βουλευτηρίου τῆς Γαλλίας πρόσφερεν ὡς ἀξιόλογον καὶ περίεργον δῶρον εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Besançon ἔκτυπον ἀπὸ γύψου τῆς ζωοφόρου τοῦ ἡμετέρου Παρθενῶνος.

Ἐκ τούτου βλέπομεν πόσον οἱ φιλόκαλοι ξένοι τιμῶσι τῆς Ἑλληνικῆς εὐφυΐας τὰ θαυμάσια ἀριστουργήματα.

— Ἐφευρέθη ἐσχάτως εἰς τὴν Γαλλίαν θέριστρον εἴτε θεριστικὴ μηχανὴ, τὸ ὁποῖον συντέμνει πολὺ τὴν ἐργασίαν καὶ ὀλιγοστεύει τοὺς κόπους τοῦ θερίσματος. Σύγκειται δὲ ἀπὸ δύο δρεπάνια, 7 ὡς 8 κομμάτια ξύλου, ὀλίγα τινα ἡμικύκλια καὶ δύο περίπου πήχεις πανίου. Τὰ στάχυα κόπτονται διὰ τῆς κινήσεως τῶν δρεπανίων εἰς διάστημα τοὐλάχιστον τεσσάρων ποδῶν πλάτους, καὶ καθ' ὅσον θέλει ὁ θεριστὴς ὕψος, χωρὶς νὰ τινάσσωσι τοὺς κόκκους τοῦ σίτου ἢ ἄλλου ὁποιουδήποτε δημητριακοῦ καρποῦ, ἐπισωρεύονται κατὰ γῆς ἐκ διαλειμμάτων καὶ σχηματίζονται αὐτομάτως, τρόπον τινα, εἰς δράγματα εἴτε χειρόβολα.

Ὁ θεριστὴς, ὅστις δὲν ἔχει χρείαν μεγάλης δυνάμεως, ἵσταται ὄρθιος εἰς τὸ κέντρον καὶ κινεῖ δύο λαβὰς εἴτε χειρούλια ἐξ ὧν κινοῦνται τὰ δρεπάνια ὡς βραχίονες ἀνθρώπου, προχωρεῖ δὲ κατ' ὀλίγον εἰς τὰ ἔμπροσθεν, ἔχων σκεπασμένην, ἂν θέλῃ, τὴν κεφαλὴν, διὰ νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπὸ τοῦ ἡλίου τὸν καύσωνα καὶ ποτὲ δὲν βιάζεται οὔτε κἂν εἰς μίαν στιγμὴν νὰ κύψῃ, ἐν ᾧ συνήθως οἱ ἐργάται θερίζουσι νεύοντες πάντοτε πρὸς τὸ ἔδαφος· ὅθεν ὄχι μόνον εἰς ὀσφυαλγίαν, ἀλλὰ καὶ κεφαλικὰς ἀσθενείας θανατηφόρους περιπίπτουσιν.

Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ θέριστρον δὲν χρησιμεύει εἰς τοὺς ἀνωφερεῖς τόπους, οὔτε εἰς τοὺς ἀγροὺς, τῶν ὁποίων τὰ στάχυα ἔρριψε κάτω ραγδαία βροχή. Πωλεῖται δὲ 15 φράγκα τὸ πολύ.

Εὐχόμεθα νὰ φιλοτιμηθῶσιν οἱ πλούσιοι τῆς Ἑλλάδος ἀγρονόμοι καὶ τῆς γεωργικῆς οἱ προστάται καὶ φίλοι διὰ νὰ εἰσάξωσι βαθμηδὸν τοιαύτας εὐκόλους μηχανὰς εἰς τὸν τόπον, ὅπου πάσχομεν λειψανδρίαν, καὶ αἱ μηχαναὶ ἐδύναντο νὰ ἀναπληρωσωσι τοῦ ἀνθρώπου τοὺς βραχίονας.

— Γράφουσιν ἀπὸ Δρέσδαν·

Ἐξετάζοντες τὸ χειρόγραφον τῶν ὁμιλιῶν τοῦ Χρυσοστόμου, τὸ ὁποῖον ὁ συλλογικὸς σύμβουλος Χριστιανὸς Φριδερίκος Ματθίας ἐκληροδότησεν εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην, εὗρηκαν πέντε ἀνεκδότους μέχρι τοῦδε λόγους τοῦ στωμυλοτάτου τούτου τῆς ἐκκλησίας διδασκάλου. Ἀντίγραφον τῶν διδαχῶν τούτων ἐστάλθη εἰς τὸ ἀκαδημιακὸν τῆς Λειψίας συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐπεφόρτισε τὸν δόκτορα Βέκερ, θεολόγον ἐνταυτῷ καὶ ἑλληνιστὴν περίφημον, νὰ τὰς ἐκδώσῃ μὲ ἀντίστιχον τὴν λατινικὴν μετάφρασιν.

— Εἴπομεν ἄλλοτε ἱκανὰ περὶ τῶν τεθαμμένων Ἰταλικῶν πόλεων τῆς Πομπηΐας καὶ Ἡρακλείας. Μανθάνομεν δὲ ἀπό τινος ὅτι ὁ βασιλεὺς τῆς Νεαπόλεως διέταξεν ἐκεῖ μεγάλας καὶ ἐπιμελεῖς ἀνασκαφάς· ὅθεν μεταξὺ τῶν ἄλλων εὑρέθησαν πρὸ ὀλίγου τέσσαρες κίονες (κολῶναι) ὡραιοτάτου μουσαϊκοῦ, ἔχοντες 42 ποδῶν ὕψος ὡς ἔγγιστα.

— Εἰς ἐπαρχίαν τινὰ τῆς Ἀγγλίας λεγομένην Flintzhi μεταλλεύοντες μόλυβδον εἰς βαθὺ χάσμα οἱ ἐργάται ἤκουσαν ἐξαίφνης φοβερὸν ρεύματος ὑπογείου κελάρυσμα· πλησιάσαντες δὲ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅθεν μάλιστα ἐφαίνετο ἐρχόμενος ὁ ἦχος, ἄνοιξαν τρύπαν καὶ ἐκεῖθεν εἶδον ποταμὸν ὁλόκληρον βιαίως φερόμενον. Ἐκτείνοντες δὲ τὰς παρατηρήσεις ἔσκαψαν παραιτέρω, καὶ ἐμβῆκαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς ἀχανῆ σπήλαια κείμενα ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ὑπογείου τούτου ποταμοῦ καὶ σκεπασμένα πανταχόθεν μὲ ἀλάβαστρον καὶ λαμπροτάτους σταλακτίτας, καθὼς εἰς τὸ περίφημον τῆς Ἑλληνικῆς νήσου Ἀντιπάρου (Ὠλιάρου) σπήλαιον.

— Τὸ Phormium tenax ἢ λῖνον τῆς νέας Ζελανδίας, καλλιεργούμενον ἀπό τινος εἰς τὴν Γαλλικὴν πόλιν Τουλὸν καὶ ἀλλοῦ δὲν θέλει βραδύνει νὰ ἰσοτιμηθῇ μὲ τὸ καννάβιον, μάλιστα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν σχοινίων καὶ ἀδρῶν πανίων. Ἐπειδὴ ἔχει δύναμιν πρὸς τὸ καννάβιον ὡς τὸ 23 πρὸς τὸ 16. Ἐργαστήριον (τὸ κακῶς λεγόμενον ἐργοστάσιον) πανίων συστημένον εἰς τὸν νομὸν τοῦ Somme μεταχειρίζεται καθ' ἡμέραν 1000 ὡς 1200 λίτρας τῶν φύλλων τοῦ φυτοῦ τούτου, τὰ ὁποῖα μεταφέρει κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν νέαν Ζελλανδίαν. Εὐδοκιμεῖ δὲ μάλιστα αὐτὸ εἰς τοὺς ἀμμώδεις τόπους.